

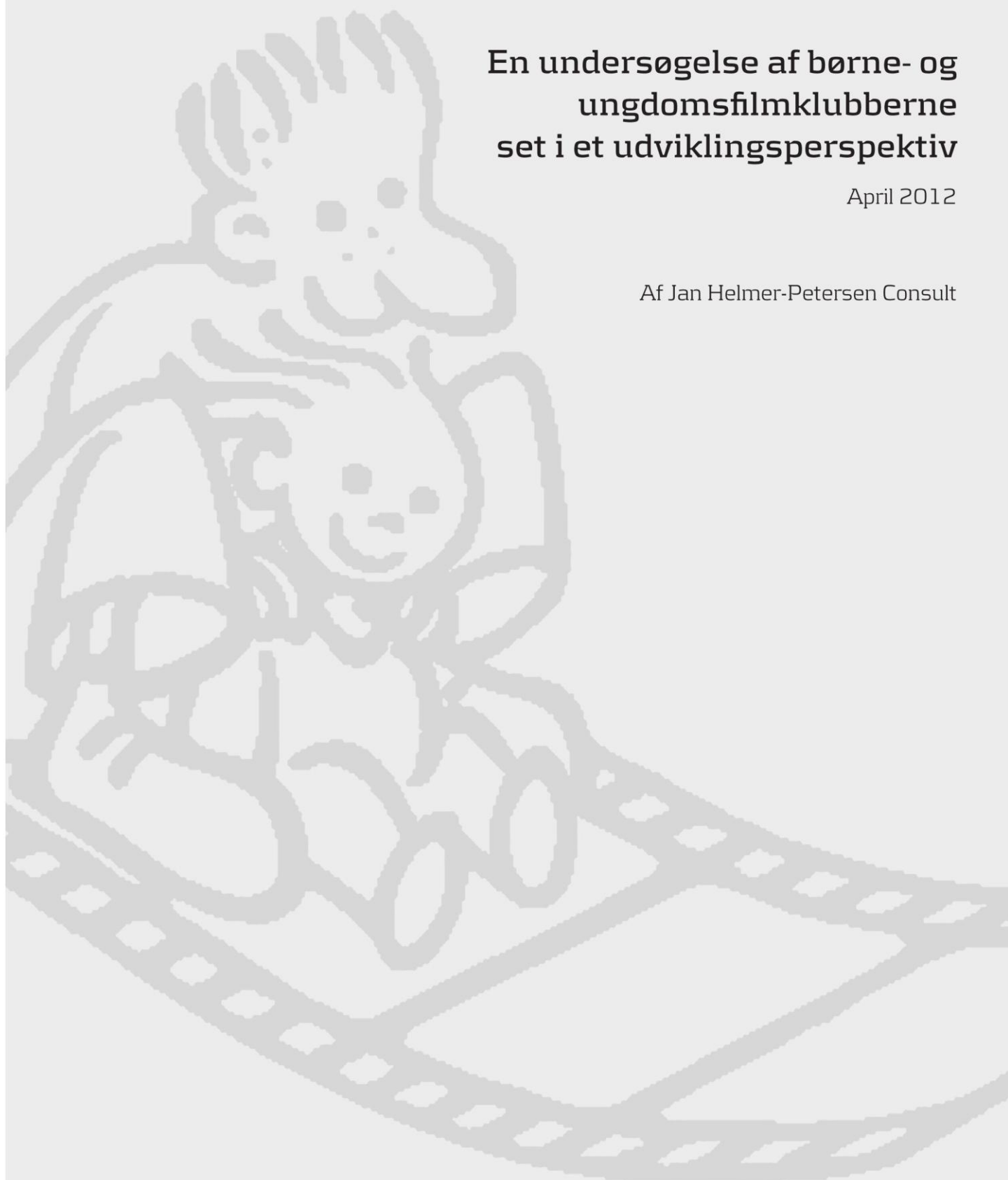
DaBUF

– nu og i fremtiden

En undersøgelse af børne- og
ungdomsfilmklubberne
set i et udviklingsperspektiv

April 2012

Af Jan Helmer-Petersen Consult

INDHOLD

Indledning	3
Undersøgelsens formål	3
Processen	3
Dataindsamlingen	4
Resumé af undersøgelsen	5
Et nyt landskab	8
Danmark i forandring	8
Børnekulturen vinder frem	8
Kultur i børnehaven og folkeskolen	9
Kultur i foreningerne	10
Den digitale generation	11
Generation 2012	11
Et liv på mobilen og på nettet	11
Levende billeder er gud	12
DaBUF og klubberne anno 2012	13
Fra tradition til forandring	13
Stabilitet trods alt	13
Fremtidens udfordringer	14
Undersøgelse af DaBUF	15
Undersøgelse af klubberne	18
DaBUF og klubberne anno 2020	21
Tilbage til fremtiden?	21
DaBUF 2.0	21
Klub 2.0	22
Konklusioner og anbefalinger	20
SWOT-analyse af resultaterne	25
Anbefalinger til DaBUF	26
Anbefalinger til klubberne	27
Mission Impossible?	29
Idékatalog	30
Ideer til DaBUF	30
Ideer til klubberne	31
Bilag	35
DaBUFs medlemmer - Sæson 2011-2012	35
50 mest bookedede film - Sæson 2011-2012	37
Links til inspiration	38

INDLEDNING

Undersøgelsens formål:

DaBUF har ønsket af få foretaget en undersøgelse af foreningens nuværende virksomhed set i lyset af de udfordringer, som tegner sig i fremtiden. Det gælder både i forhold til børns og unges medievaner og medieforbrug mere generelt, i forhold til klubbernes vanskeligheder med at skaffe medlemmer og frivillige hjælpere, og ikke mindst i forhold til den pressede økonomi både specifikt i den enkelte filmklub, men også i samfundet i særdeleshed.

DaBUF har samtidig ønsket at få udarbejdet et idékatalog, der skal styrke organisationens og klubbernes arbejde fremadrettet. Et katalog, der belyser, hvordan DaBUF i fremtiden kan sikre sit eksistensgrundlag, både økonomisk og i forhold til tiltrækning og fastholdelse af de frivillige. Og som desuden indeholder forslag til, hvordan filmklubberne bedst muligt kan imødekomme de ønsker og behov, som fremtidens børn og unge må forventes at stille til en filmklub.

Dialogbaseret undersøgelse:

Indsamlingen af informationer er gennemført på et dialogbaseret grundlag, som hele tiden er foregået i en tæt dialog med klubberne og de forskellige samarbejdspartnere, som en løbende vekselvirkning mellem dataindsamling, dialog, analyse og dialog igen. Dermed undgår man at stå med et resultat, som ingen føler ejerskab til eller kan se sig selv i, for det er kun gennem en løbende dialog og en tilretning af mål og midler, at en undersøgelse af denne karakter kan opnå en effekt, som alle kan have glæde af.

Undersøgelsen viser derfor ikke kun et øjebliksbillede og en retning, som man kan gå. Den giver forhåbentlig også de redskaber, som er nødvendige. Redskaber som kan bruges til at formulere en ny strategi, og som også kan skabe rum for refleksion og plads til forandring, hvor den er nødvendig.

Processen:

Arbejdet med undersøgelsen blev påbegyndt i december 2011, og dataindsamlingen har først og fremmest taget udgangspunkt i forårets bestyrelsesmøder og de tre filmgennemsyn i henholdsvis Nyborg, Birkerød og Aabenraa. Her er der gennemført fremtidsværksteder med deltagerne, fulgt op af 'best practice'-studier, hvor en række udvalgte klubber er gennemgået nærmere.

Klubbernes forskellige samarbejdspartnere er også blevet inddraget, dvs. udvalgte kommuner, biografte og udlejere. Og endelig er medieforskningen kommet med sit bud på, hvordan klubberne kan tackle en fremtid, hvor børns og unges medievaner er under hastig forandring.

Undersøgelsens metoder:

- **Desk research** med hjælp fra sekretariatet
- **Workshops** med bestyrelsen og deltagerne på de tre filmgennemsyn
- **Best Practice-studier** af 10 udvalgte biograf- og dvd-klubber
- **Interviews** med udvalgte biograf- og dvd-klubber
- **Interviews** med udvalgte biografdirektører
- **Interviews** med udvalgte kommuners kultur- og fritidsforvaltninger
- **Interviews** med udvalgte filmudlejere
- **Interviews** med udvalgte forskere og sponsorer

Resultaterne:

På landsseminaret i april skal slutrapporten og idékataloget præsenteres og diskuteres, og om muligt vil resultaterne kunne følges op senere på året i den ene eller anden form.

Målet må være at få formuleret en fælles strategi, både for landsorganisationen DaBUF, men ikke mindst for klubberne rundt omkring i landet. En strategi som alle kan se sig selv i, og som alle har haft mulighed for at diskutere og bidrage til. Kun herigennem kan der skabes varig udvikling med bund i den nye virkelighed, som er børns og voksnes dagligdag i årene fremover.

Rapport og idékatalog:

Rapporten beskriver i de første afsnit baggrunden for undersøgelsen, og der gøres status for den viden, vi har om børns og unges fritidsinteresser og specielt deres interesse for film som udtryksform. De midterste afsnit er helliget en nærmere analyse af DaBUFs og klubbernes situation og de overvejelser af både positiv og negativ karakter, som optager medlemmerne.

Det sidste afsnit er helliget et udviklings- og fremtidsperspektiv, hvor de mange ideer og konkrete forslag bliver opsummeret og sat ind i en ramme, som klubberne forhåbentlig kan se sig selv i. Det afsluttende idékatalog og bilag bringer eksempler på ideer og 'best practice', som kan tjene som inspiration for fremtidens klubarbejde.

En stor tak for uvurderlig hjælp til DaBUFs sekretariat og bestyrelse, og sidst men ikke mindst til de klubmedlemmer, som har bidraget med erfaringer og ideer til rapporten. Uden jeres hjælp havde undersøgelsen ikke kunnet lade sig gøre.

København den 15. april 2012

Jan Helmer-Petersen

RESUMÉ AF UNDERSØGELSEN

Et nyt landskab

Danmark har været igennem væsentlige forandringer i det seneste årti, som også vil få betydning for filmklubbernes arbejde. *Kommunalreformen* har slanket antallet af kommuner, og en aktuel kortlægning fra Børnekulturens Netværk i Kulturministeriet viser, at omkring en tredjedel af landets 98 kommuner i dag prioriterer børne- og ungekultur som del af kommunens kulturpolitik. En række nye initiativer er fulgt i kølvandet, og flere og flere kommuner har i dag særlige netværk, særlige kulturhuse og kulturarrangementer, og ikke mindst specielle kulturskoler, der retter sig mod de unge medborgere.

Børnenes institutioner er også godt på vej til at prioritere kultur, æstetik og kreativitet højere, og især børnehaverne har fået en betydelig inspiration gennem *de pædagogiske læreplaner*, der blev indført i begyndelsen af dette årti. Og på folkeskoleområdet formulerer de såkaldte *Fælles Mål* ambitiøse målsætninger for fagene Filmkundskab og Medier, så der er skabt et fundament, og mulighederne åbner for den enkelte skole.

Generation 2012

Den opvoksende generation af børn og unge er præget af den massive vækst i ny teknologi og moderne medier, som er en del af deres hverdag. Næsten alle børn og unge i skolealderen har i dag adgang til de nye medier, og de bliver flittigt brugt, med computeren som den absolutte favorit.

Levende billeder i alle de former, som de findes i i dag, har førsteprioritet i børns og unges verden, og de mange platforme på tv, computerskærm, iPad, smartphone m.v. gør adgangen så lettilgængelig, at en stor del af den digitale generation kan se film og levende billeder i det hele taget på alle tider af døgnet. En stor konkurrent til filmklubbernes tilbud, men også en stor mulighed for at tage udfordringerne op og udnytte dem konstruktivt.

DaBUF og klubberne netop nu

Undersøgelsen er gået ind i en nærmere analyse af både organisationen DaBUF og filmklubbernes situation netop nu. Det sker dels gennem en omverdensanalyse og dels en såkaldt SWOT-analyse, som ser nærmere på de styrker og svagheder, de muligheder og trusler, som præger filmklubarbejdet rundt om i landet.

Danske Børne- og Ungdomsfilmklubber har i de senere år opnået en stabilitet med hensyn til antal medlemsklubber og det samlede medlemstal i det hele taget, som danner et solidt fundament for fremtiden. Det skyldes ikke mindst, at et stigende antal DVD-klubber har meldt sig ind, og udsigterne til, at flere endnu vil komme til i de kommende år, åbner for en positiv spiral.

Når det gælder valget af film, er der til gengæld en negativ spiral i gang, hvor flere og flere klubber booker amerikansk producerede film til fordel for danske film og film fra andre lande. Denne udvikling er meget parallel til udviklingen i de mest sete film i Danmark i det hele taget, men stemmer ikke så godt overens med DaBUFs mere overordnede målsætning på filmområdet.

For filmklubberne er situationen meget forskellig alt efter klubbens størrelse, konsolidering og samarbejdspartnere. Mange klubber driver klubarbejdet inden for de traditionelle rammer, som har været organisationens kendemærker i snart mange årtier, og i takt med de ældre aldersgruppers frafald er klubbernes fremtid blevet mere usikker end før.

En del klubber har taget udfordringen op, åbnet for nye målgrupper og nye aktiviteter, og har indgået samarbejde med andre foreninger eller institutioner i lokalområdet. Her tegner fremtiden sig mere lys, og undersøgelsen peger på en række muligheder, som vil gøre filmklubarbejdet mere fremtidssikret i årene fremover.

DaBUF og klubberne i fremtiden

Analysen indfører et nyt begreb *DaBUF 2.0*, der dækker over en form for virksomhed, som i højere grad end tidligere bygger på dialog og interaktion. Hvor såvel brugere som udbydere er i konstant vekselvirkning, og hvor klubbetegnelsen kan dække over et utal af forskellige varianter, alt efter lokale behov og de involveredes interesser.

Værktøjer som *netværk, læring, dialog, fleksibilitet* m.v. bliver væsentlige for de nye konstellationer, som klubben kommer til at indgå i. Men også for de mange samarbejdspartnere, som det vil være oplagt at indgå i partnerskab med, ikke mindst kommunen og de lokale kulturinstitutioner.

Konklusioner og anbefalinger

Undersøgelsen munder ud i en række hovedkonklusioner, som dels peger på det store potentiale som den glubende filminteresse hos børn og unge fører med sig, og dels det potentiale, som ligger i et udvidet klubbegreb og de mange nye samarbejdspartnere, som et lokalområde har at byde på.

En udvikling af filmklubberne vil kræve en udbygget handlingsplan for DaBUF, hvor både vision, mål og strategi indgår, og hvor både hovedorganisationen og de enkelte klubber kan se sig selv i processen. Uden denne fælles forståelse af udfordringer og muligheder vil det blive vanskeligt at gennemføre en omstillingsproces.

Rapporten opsummerer de forskellige anbefalinger i fem råd både til DaBUF og til klubberne:

5 råd til organisationen:

1. En filmklub er mange ting - dyrk mangfoldigheden.
2. Formulér en fælles vision for arbejdet.
3. Sæt 'best practice' i system.
4. Udnyt mulighederne på nettet.
5. Bred filmkunsten ud i alle dens former og på alle måder.

5 råd til filmklubberne:

1. Opsøg nye målgrupper.
2. Vælg film bredere og mere alsidigt.
3. Gå i samarbejde med lokale instanser og institutioner.
4. En klub er ikke bare én klub.
5. Giv mere plads til børn og unge.

Anbefalingerne findes i en udbygget version på s. 27-28, hvor de enkelte råd er pindet ud i flere detaljer. Fælles for anbefalingerne er det, at de på et forholdsvis realistisk grundlag vil kunne tages op og realiseres i et både kortsigtet og langsigtet perspektiv.

Det har således været et hovedprincip, at alle anbefalinger skal kunne føres ud i livet på en forholdsvis enkel måde og med anvendelse af ressourcer på et overkommeligt niveau. Alt efter ambitionsniveauet kan det dog blive nødvendigt for organisationen at søge om supplerende midler til at gennemføre de mere tekniske eller tidskrævende initiativer. Her er det muligt at gå til private fonde for at få finansiel opbakning til en udviklingsplan.

Idékatalog

Rapporten rundes af med et idékatalog, som indeholder ideer og konkrete forslag, hvoraf en del allerede er afprøvet og andre, der blot venter på at blive det (s. 30). Kataloget er udformet, så det kan tjene som inspiration for arbejdet både i landsorganisationen og i de enkelte klubber. I udbygget form kan kataloget på sigt indgå i en dynamisk deling af viden, erfaringer og ideer på hjemmesiden.

Kataloget er opdelt på følgende måde i en række hovedtemaer:

Ideer til DaBUF inden for:

- Mere rådgivning
- Bredere filmvalg
- Hjælp til klubarbejdet
- Øget information

Ideer til filmklubberne inden for:

- Flere målgrupper
- Udvidet filmvisning og aktiviteter
- Styrket organisering
- Bedre økonomi
- Øget markedsføring
- Flere samarbejdspartnere

Undersøgelsen har vist, at filmklubarbejdet både centralt og ude lokalt står overfor mange udfordringer i de kommende år. Grundlaget er stabilt, om end det bygger på et forholdsvis traditionelt og snævert syn på klubvirksomhed.

Samfundsudviklingen har til gengæld skabt grundlag for en udvikling i fremtiden, som både kan bygge på den opvoksende generations store interesse for levende billeder og for klubarbejdets vigtige placering i en mere overordnet børnekulturel sammenhæng.

Der er kort sagt alle muligheder og al mulig grund til at se mere offensivt på, hvad en børne- og ungdomsfilmklub skal kunne i årene fremover, og hvordan DaBUF kan nærme sig dette mål.

ET NYT LANDSKAB

Danmark i forandring

Danmark har ændret sig på væsentlige områder i gennem det seneste årti, og nogle af de mere afgørende forandringer vil ikke undgå at have indflydelse på filmklubberne og deres virksomhed. Den teknologiske udvikling er nærmere beskrevet i næste kapitel, så her skal det først og fremmest handle om de organisatoriske områder, som allerede har haft betydning på dagligdagen.

Kommunalreformen i 2007 betød en sammenlægning af landets 275 kommuner til 98 'storkommuner', hvoraf mange var sammenstykket af fem-seks mindre kommuner. Det indebar en række fordele og muligheder for stordrift, som ikke mindst organisationerne på børnekulturområdet så frem til.

Mange kommuner fik således mulighed for at iværksætte nye initiativer med kulturtilbud til børn og unge, og andre kunne læne sig op ad de nye muligheder for samarbejde, som de sammenbragte kommuner gav anledning til.

Børnekulturens Netværk i Kulturministeriet havde allerede i en del år satset målrettet på at få de større kommuner med i en offensiv om børnekultur, og med kommunalreformen var vejen åbnet for en forstærket indsats. Netværket tog hul på et tre-årigt modelkommuneforsøg, som vakte stor interesse ude omkring, og i foråret 2011 - et par år efter forsøgets afslutning - gjorde man status i en kortlægning af kommunernes prioritering af børne- og ungekultur.

Resultatet gav et meget positivt billede af et stigende antal kommuner med interesse for området, men også et billede af stor forskellighed og økonomisk prioritering. I skemaet neden for er angivet det antal kommuner, som i 2011 har satset både politisk og mere praktisk på børne- og ungekultur.

Kommuner med fokus på børne- og ungekultur	Børne- og ungekulturpolitik			Konsulent og netværk			Anden aktivitet	
	BUK-politik	Kultur-politik m. BUK	BU-politik m. BUK	BUK-konsulent	Kultur-kons. m. BUK	BUK-netværk	BUK-huse	BUK-festival
Antal:	7	19	4	23	17	23	12	15

Kilde: Børnekulturens Netværk 2011

Hovedresultatet er i korte træk, at ca. 1/3 af landets kommuner i dag satser på mindst to af de tre parametre i skemaet, dvs. har f.eks. en kulturpolitik, som vedrører børn og unge, og mindst et andet initiativ. Heraf har næsten 1/4 af kommunerne en selvstændig børnekulturkonsulentfunktion, og mange har desuden andre aktiviteter, som f.eks. børnekulturhuse og -festivaler.

Kulturskoler vinder frem

Et forholdsvis nyt fænomen er de kulturskoler, som dukker op flere og flere steder, og som fungerer som paraply over flere forskellige æstetiske aktiviteter. Det er først og fremmest musik, teater og billedkunst, som indgår, men også medier som film og animation indgår flere steder.

Ser vi på det aktuelle antal kunst- og kulturskoler i den mere traditionelle from, så står *musikskolerne* fortsat stærkest med skoler i alle landets kommuner og næsten 110.000 elever sammenlagt. Herefter kommer *billedskolerne* med lidt over 110 skoler, der sammenlagt har omkring 15.000 elever. *Dramaskoler* og *medieskoler* findes der desværre ikke pålidelige tal om, men antallet ligger en del under de to spydspidser i det samlede billede af børnekulturen ude i landet.

Kultur i børnehaven

Igennem de senere år har mange børnehaver haft øget fokus på de såkaldt 'æstetiske læreprocesser' og deres betydning for børnenes opvækst. Kulturtilbud til de mindre alderstrin er således i høj kurs, og med indførelsen af de pædagogiske læreplaner som obligatorisk princip i institutionerne er der sket en markant stigende interesse for kulturtilbud og kreative værksteder til brug i det daglige arbejde.

De pædagogiske læreplaner i daginstitutionerne har fokus på:

- Barnets alsidige personlige udvikling
- Sociale kompetencer
- Sprog
- Krop og bevægelse
- Naturen og naturfænomener
- Kulturelle udtryksformer og værdier

Kilde: Socialministeriet

Som det kan ses ovenfor, er det især det sidste tema med kulturelle udtryksformer og værdier, der fungerer som løftestang for denne udvikling, og flere og flere institutioner kobler i dag kulturelle oplevelser sammen med de kreative aktiviteter.

Kultur i folkeskolen

Helt så positivt har udviklingen ikke været i folkeskolen, og de såkaldt praktisk musiske fag, der dækker over undervisning i fagene *Musik* og *Billedkunst* har støt mistet terræn i gennem en årrække. Med indførelsen af de såkaldt Fælles Mål for de enkelte fag er der til gengæld skabt klarhed om fagets indhold og de kvaliteter, der må forventes af undervisningen.

Mens de praktisk musiske fag er obligatoriske fag, som alle elever skal have undervisning i på et eller andet tidspunkt i deres skoleforløb, så forholder det sig noget anderledes med de valgfri fag: *Filmkundskab* og *Medier*. Her er der tale om fagområder, som kun retter sig mod 8.-9. klassetrin, og som vel at mærke ikke udbydes alle steder. De valgfri fag er tilsvarende fagområder, som ikke prioriteres på seminarierne (UC og professionshøjskolerne), og antallet af studerende, som vælger disse fag, er desværre støt faldende.

Ser vi nærmere på formålsbeskrivelsen for de to fag, giver det bund for en vis optimisme og tro på, at der trods alt er skabt en platform, som kan udnyttes, hvis der er vilje til det.

Formål for faget Filmkundskab

- Formålet med undervisningen i filmkundskab er, at eleverne skal styrke deres indlevelse og udtryksfærdighed i film- og tv-mediet som led i deres personlige udvikling.
- Ved at udtrykke sig gennem levende billeder skal eleverne opnå indsigt i filmmediernes virkemidler og produktionsforhold samt færdighed i at analysere og vurdere film.
- Eleverne skal møde danske og udenlandske filmværker som led i udviklingen af deres kulturelle identitet og forståelse af andre kulturer.

Formål for faget Medier

- Formålet med undervisningen i medier er, at eleverne gennem oplevelse, produktion og analyse skal udvikle deres færdigheder i at forstå og bruge medier.
- Gennem arbejdet med forskellige medier skal eleverne erhverve sig indsigt i formidling og få mulighed for at bruge medierne som personligt udtryksmiddel.
- Eleverne skal opnå forståelse af massemediernes betydning både i egen og fremmede kulturer, så de på den baggrund kan styrke deres handlemuligheder i og uden for skolen.

Kilde: Ministeriet for Børn og Uddannelse

Kultur i foreningerne

Landet over findes der mange kulturelle foreninger, som i vekslende grad inddrager børn og unge i deres arbejde. En del foreninger satser næsten udelukkende på børn og unge op til 25 år, hvad der bl.a. hænger sammen med, at Folkeoplysningsloven netop skelner mellem undervisning for børn, unge og voksne.

Der er i dag flere store, landsdækkende kulturforeninger end nogensinde før, og selvom mange især unge ikke benytter foreningsformen i så høj grad som tidligere, er udbuddet af lokale foreninger og interessegrupper om end endnu større end tidligere.

De fem største, landsdækkende kulturelle foreninger, der har børn og unge som deres hovedmålgruppe, er:

- Danske Børne- og Ungdomsfilmklubber
- DATS - Landsforeningen for dramatisk virksomhed (teater m.v.)
- Landsforeningen Bifrost (rollespil m.v.)
- Landsforeningen Børn, Kunst og Billeder (billedskoler m.v.)
- Musik og Ungdom (musikskoler m.v.)

På nær Børn, Kunst og Billeder er de øvrige alle medlemmer af Dansk Ungdoms Fællesråd, der fungerer som en vigtig samarbejdspartner og ikke mindst økonomisk garant for deres virksomhed.

DEN DIGITALE GENERATION

Generation 2012

Den teknologiske udvikling har meget stor betydning for et børne- og ungeliv anno 2012. Ikke bare adgangen til informationer og oplevelser er blevet voldsomt forøget, men også kommunikationsmulighederne er i dag så udbredte, at stort set alle børn og unge i skolealderen har en mobiltelefon og er tilsvarende flittige brugere.

Mange børn og unge råder desuden over eget tv, dvd, mp3-afspiller og ikke mindst egen computer. Mulighederne for oplevelser og kommunikation er ikke bare optimale, de er også blevet mere demokratiske i den forstand, at teknologien i dag er blevet 'hver mands eje', og dermed gør det muligt for næsten alle at udnytte de muligheder for interaktion og skabende aktivitet, som for blot få år siden ville kræve en større maskinpark og ikke mindst pengepung.

Med et blot nogenlunde pc-program er det muligt at optage, producere og udbrede film, animation, musik og lydfiler i et hidtil uset omfang, og i princippet vil alle unge med interesse og engagement i dag kunne producere egne film, lægge dem ud på YouTube og blive deres egen filminstruktør, kameramand, klipper og producent i en og samme person.

I det følgende vil de seneste tal om børn og unges medievaner blive gennemgået, som afsæt for en analyse af fremtidsmulighederne set fra en filmklubs perspektiv.

Et liv på mobilen og nettet

De to nyeste undersøgelser giver et billede af en opvoksende generation, som fuldt ud har forstået at udnytte den nyeste teknologi, og selv om udviklingen stadigvæk er på vej, er tendensen klar:

De nye medier har børn og unge som deres hovedbrugere, og der er intet der tyder på, at det vil ændre sig i mange år frem. Tværtimod tegner alt på, at vi i de kommende år vil se en generation af 'storbrugere' som aldrig før, og dermed en generation med et helt andet syn på medier og med helt andre muligheder for at udnytte dem.

Digitalt børne- og ungdomsliv anno 2009

- Næsten 9 ud af 10 af de 9-16 årige er 'dagligt' eller 'næsten dagligt' på internettet.
- De 9-16 årige er på internettet mere end en halv time af gangen, når de er på nettet.
- 6 ud af 10 af de 9-16 årige har en profil på internettet.
- Praktisk talt alle 14-16 årige har en mobiltelefon, og 8 ud af 10 hos de 9-10 årige.

Kilde: Medierådet for Børn og Unge 2009

Medierådets undersøgelse fra 2009 er efter al sandsynlighed allerede forældet i den forstand, at udviklingen er gået så hurtigt de seneste to-tre år, at tallene ovenfor er lavt sat. Branchetal, som ikke er offentligt tilgængelige, taler om næsten 100% dækning, og om et internetbrug, som er væsentligt højere end i undersøgelsen.

Levende billeder er gud

En gennemgående tendens i de sidste kulturvaneundersøgelser er desuden, at de levende billeder helt klart har taget førerpositionen, når det gælder om at vinde børns og unges gunst. Hvor bøger og blade var forrige generations foretrukne medier, har billedfortællingerne for længst taget over, og dominerer i dag børns og unges liv i en grad, som de færreste ville have drømt år for bare 10 år siden.

Filminstitutts undersøgelse af børn og unges filmvaner, der ligeledes er fra 2009, taler sit tydelige sprog om denne udvikling, og hvis vi tager computerspillene og filmklippene på YouTube med i beregningen, bliver tendensen endnu mere udpræget.

Børn og unges filmvaner 2009

De 5-9-årige:

- De går sjældent i biografen. Næsten en tredjedel (31%) gør det sjældent eller aldrig.
- De er til gengæld den aldersgruppe, der oftest ser film på DVD (44% ser DVD ugentligt).
- De ser også en del film på tv (56% ser film på tv ugentligt).
- Internettet bliver kun i meget ringe grad benyttet til at downloade film, i og med hovedparten (91%) sjældent eller aldrig gjort det.

De 10-13-årige:

- De går mere i biografen end de yngste, idet godt hver tiende (13%) går i biografen hver måned og ikke ret mange (16%) sjældent eller aldrig gør det.
- De ser til gengæld lidt mindre film på DVD (31% ser DVD ugentligt).
- De er den aldersgruppe, der oftest ser film på tv (80% ser film på tv ugentligt).
- Internettet bliver stadig kun i ringe grad benyttet til at se film, idet størstedelen (87%) sjældent eller aldrig har gjort det.

De 14-18-årige:

- De går mere i biografen end de øvrige. Omkring en femtedel (19%) går i biografen mindst en gang om måneden mens 19% sjældent eller aldrig gør det.
- De ser stadig en del film på DVD (31% ser DVD ugentligt).
- De ser også stadig mange film på tv (73% ser film på tv ugentligt).
- Internettet bliver i nogen grad benyttet til at se film. Omkring en femtedel (19%) ser film, der er downloadet fra Internettet mindst en gang om måneden.

Kilde: Det Danske Filminstitut 2009

Levende billeder dækker i dag mange forskellige ting og mange forskellige udtryk, men ikke mindst den klassiske filmfortælling spiller fortsat en hovedrolle i børns og unges liv. Den gennemsyrrer alt fra biograffilmen på det store lærred til filmen på tv- og computerskærmen, smartphonen, iPad'en osv.

For filmklubberne er denne udvikling både en udfordring af negativ og positiv karakter. Negativ fordi den truer den traditionelle filmklubtænkning med en ublu konkurrence om børns og unges opmærksomhed, og positiv fordi den åbner for en verden af nye muligheder i klubregi. En udfordring som nok kan give en filmklubentusiast søvnløse nætter, men mere herom senere.

DABUF OG KLUBBERNE - ANNO 2012

Fra tradition til forandring

Danske Børne- og Ungdomsfilmklubber kan i 2012 fejre 60 års jubilæum. Imponerende for en kulturel forening, som alene henvender sig til børn og unge, og som stort set har holdt sig til den samme grundaktivitet i hele sin levetid: At vise kvalitetsfilm for børn og unge i biografen.

I dag er landsforeningen præget af mange forskellige initiativer. En del medlemsklubber har udbygget deres aktiviteter med flere udadvendte aktiviteter for medlemmerne, men grundideen er fortsat den samme, og måden der arbejdes på har trådt tilbage til landsforeningens start.

I takt med de store ændringer i biografdækningen rundt om i landet, hvor mere end halvdelen af landets biografer forsvandt op gennem 1980'erne, har biografssituationen det seneste årti stabiliseret sig i betydelig grad. Det samlede antal biografer ligger fortsat på omkring 160, mens antallet af sale er steget støt, så det i dag er oppe på 396.

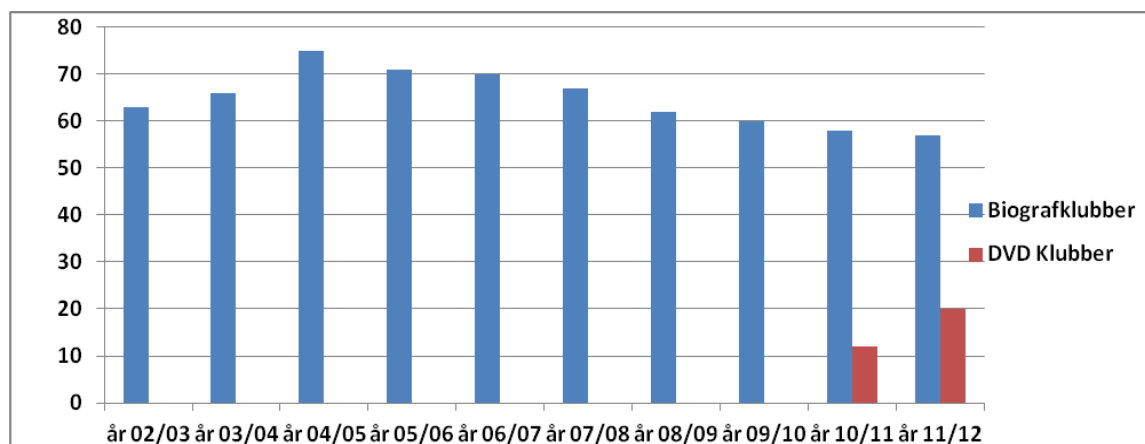
Set i børnehøjde har denne udvikling betydet længere afstand til en biograf for mange børn, men til gengæld flere valgmuligheder i den enkelte biograf. En del biografer har overlevet ved en frivillig indsats fra foreninger og enkeltpersoner i lokalområdet, og en del børnefilmklubber holder netop til i de foreningsdrevne biografer rundt om i landet.

Stabilitet trods alt

Samlet set har medlemstallet for både medlemsklubber og antallet af medlemmer i klubberne ligget forbavsende stabilt i de seneste 10 år. Tabellerne neden for viser endda en svagt stigende tendens i de senere år blandt andet p.gr.a. af de nye DVD-klubber, som er skudt op flere steder i landet.

DVD-klubber er typisk filmklubber, som viser film på DVD i andre lokaler end biograferne, enten fordi der ikke er en biograf i området, eller fordi der er et egnet lokale til rådighed.

Antal medlemsklubber i perioden 2002 – 2012

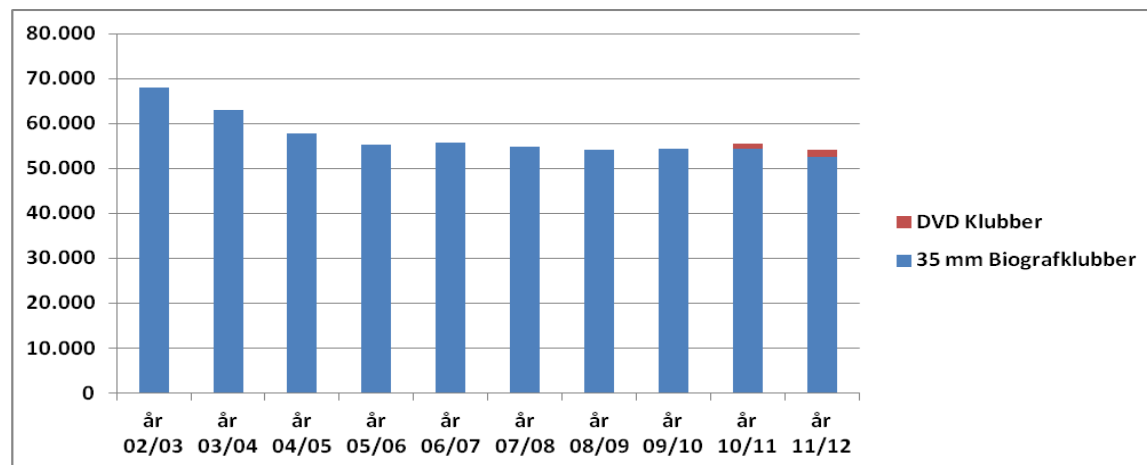

Kilde: DaBUF

Tallene dækker desuden over, at der sker en jævn udskiftning hvert år, hvor gamle klubber lukker, mens nye kommer til, så det samlede antal medlemsklubber forbliver næsten konstant.

Den samme stabile tendens gør sig gældende for medlemstallet i klubberne, men her dækker udviklingen over store forskelle mellem de enkelte klubber (se bilag).

Antal klubmedlemmer i perioden 2002 – 2012

Kilde: DaBUF

Over halvdelen af biografklubberne har 500 medlemmer eller derover, og heraf har 16 klubber over 1.000 medlemmer. Det er ikke overraskende, at de helt store byer og købstæder ligger i toppen, men mere overraskende at mange forholdsvis store byer - og ikke mindst landets hovedstad - ikke følger trop.

Ser man på den geografiske spredning og medtager DVD-klubberne, er der også 'hvide pletter' på landkortet, og her er det især Nordjylland, Sønderjylland og det Sydsjællandske område (inkl. øerne), som falder i øjnene.

Der er kort sagt et stort potentiale i en videre udbredelse af filmklubberne rundt om i landet, og med det forholdsvis nye klubkoncept, der ligger i DVD-klubberne, synes mulighederne at ligge åbne. Barriererne er mange, og en filmklub i traditionel forstand har mange odds imod sig.

Fremtidens udfordringer

I det følgende vil de mange muligheder og udfordringer for filmklubarbejdet blive gennemgået nærmere, og gennem en omverdensanalyse og en såkaldt SWOT-analyse er der baggrund for at opstille en række pejlemærker for fremtidens filmklubber.

Da DaBUF både består af en landsorganisation med en selvstændig bestyrelse og sekretariat, og af de enkelte medlemsklubber, som er selvstændige foreninger, bruges i det følgende betegnelsen *DaBUF* for den overordnede organisation, og betegnelsen *klubber* for de enkelte medlemsforeninger.

DaBUF

Landsorganisationen har mindst lige så gamle og hæderkronede traditioner, som filmklubkonceptet. Organisationen har de seneste mange år både været et samlingspunkt for klubberne og en drivende kraft i arbejdet nationalt og lokalt.

I dag kan organisationens arbejde sammenfattes i følgende områder:

- Rådgivning af medlemsklubberne
- Administration af filmudlejning, herunder Børnebiffen
- Administration af landsseminar og filmgennemsyn
- Udgivelse af publikationer, som medlemsbladet Pråsen, filmkataloget m.v.
- Hjemmesiden www.dabuf.dk
- Deltagelse i eksterne bestyrelser og grupper
- Kontakt til eksterne samarbejdspartner

Det daglige arbejde varetages af et *sekretariat* på to deltidsansatte og et *forretningsudvalg* på fire bestyrelsesmedlemmer. *Bestyrelsen* har i alt ni medlemmer, der p.t. har opdelt sit arbejde i følgende udvalg:

- Forretnings-udvalg	- It-udvalg	- Aktivitets-udvalg
- Film-udvalg	- Ungdomsudvalg	- Fokus-udvalg
- Internationalt-udvalg	- PR-udvalg	- Jubilæums-udvalg

Organisationens økonomi bygger dels på medlemskontingenter og filmleje, og dels på tilskud fra Det Danske Filminstitut og Dansk Ungdoms Fællesråd. De senere år har man desuden fået projekttilskud til ungdomsaktiviteter og internationale projekter.

Organisationens overordnede mål er samlet i en handlingsplan, der både fungerer som målsætning og plan for de konkrete aktiviteter. Handlingsplanen har været diskuteret på landsmødet i 2011 og offentliggjort i medlemsbladet Pråsen:

Handlingsplan 2011 – 2013 (uddrag)

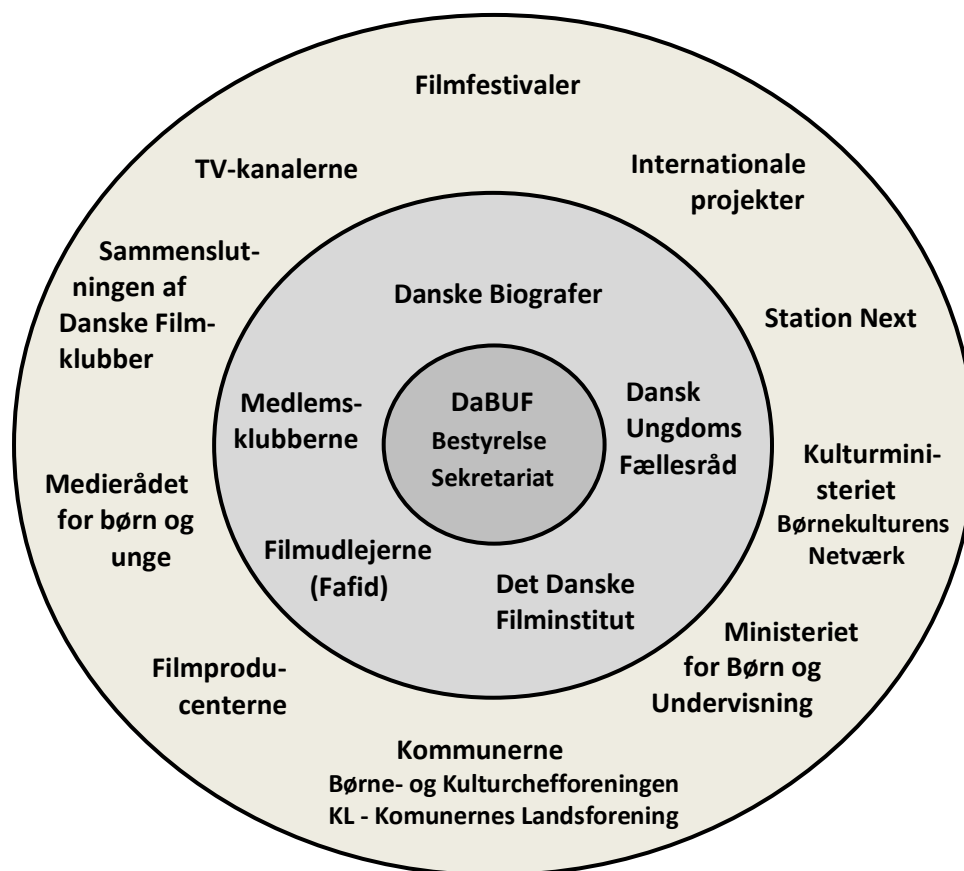
- DaBUF vil yde **hjælp til klubberne**, herunder konsultativ bistand, kurser, ekskursioner m.v.
- DaBUF vil sikre **aldersbredden** i klubberne med særlig fokus på de mindste børn.
- DaBUF vil udbrede tilbud til **de unge medlemmer** og opfordre de unge til at deltage i klubarbejdet.
- DaBUF vil sikre **velegnede film** til klubberne og bidrage til debatten om filmudbuddet.
- DaBUF vil støtte initiativer for **særlige grupper** i lokalområderne.
- DaBUF vil deltage i **internationale projekter**, der kan udbrede filmklubarbejdet i andre lande.

Kilde: DaBUF

DaBUF og omverdenen

DaBUF har mange samarbejdspartnere i og uden for filmmiljøet. Organisationen er medstifter af Station Next og filmbladet EKKO, og er repræsenteret i flere udvalg i Det Danske Filminstitut og Dansk Ungdoms Fællesråd. Der er løbende kontakter til brancheforeningerne, og via det internationale arbejde deltager man både i udenlandske filmfestivaler og filmklubprojekter på det afrikanske kontinent.

I omverdenmodellen nedenfor er de forskellige samarbejdsparter forsøgt samlet i en og samme oversigt:

I *centrum* befinder DaBUF sig som organisation, og i *midtercirklen* befinder de parter sig, som organisationen er mere eller mindre direkte afhængige af. I *ydercirklen* befinder de parter sig, som på den ene eller anden måde har indflydelse – direkte eller indirekte – på DaBUFs virksomhed.

Specielt for denne udgave af modellen er det, at en række parter, som er næsten usynlige i dagligdagen, er taget med, fordi de ved en nærmere analyse viser sig at have indflydelse på arbejdet – om end mere indirekte. Det drejer sig for eksempel om kommunernes organisationer og de to ministerier, som har betydning for henholdsvis filmloven og børnekulturpolitikken, og for folkeskoleloven med fagene filmkundskab og medier. Men også Medierådet for Børn og Unge, som gennem sit arbejde med nye medier og ikke mindst aldersmærkningen af film, er en vigtig brik i det samlede billede.

Det samlede billede er derfor mere bredt, end man umiddelbart ville tro, og det kan på sigt få betydning for den strategi for samarbejde, som DaBUF vælger at følge.

DaBUF og filmene

Organisationen har gennem mange år taget del i debatten om danske børne- og ungdomsfilm, og filmklubberne er en væsentlig aftager af især de danskproducerede film. Udviklingen er imidlertid gået mere og mere i retning af et filmvalg, som er begrænset til to lande, nemlig Danmark og USA.

I de boksene neden for kan denne tendens tydeligt ses, og i oversigten over de 50 mest bookedede film i klubberne slår tendensen lige så tydeligt igennem (se bilag).

Mest sete film i biograferne i 2011

1. Harry Potter 7 - 2. del
2. Dirch (DK)
3. Klassefesten (DK)
4. Tintin - Enhjørningens hemmelighed
5. Pirates of the Caribbean IV
6. Far til fire - tilbage til naturen (DK)
7. Alle for én (DK)
8. Klovn - The Movie (DK)
9. To på flugt
10. Cars 2

Kilde: DFI

Mest bookedede film i klubberne 2011-12

1. To på flugt
2. Grusomme mig
3. Nanny McPhee med nye tryllerier
4. Den kæmpestore bjørn (DK)
5. Kidnappet (DK)
6. Max Pinlig 2 (DK)
7. Megamind
8. Toy Story 3
9. Sådan træner du din drage
10. Prince of Persia

Kilde: DaBUF

I begge oversigter er der udelukkende tale om film fra de to lande, Danmark og USA, og man skal se meget langt efter film fra andre lande på listen over de 50 mest bookedede film. De kan tælles på én hånd!

SWOT-analyse af DaBUF

Den klassiske SWOT-analyse tager sit udgangspunkt i de *styrker* (strength), *svagheder* (weakness), *muligheder* (opportunity) og *trusler* (threat), som en organisation bør forholde sig til, når den udarbejder planer for fremtiden. Gennem en nærmere analyse af de fire faktorer og deres indbyrdes sammenhæng er det muligt at opstille en model for, hvilke handlinger og konkrete tiltag, som bør indgå i en sådan strategi for fremtiden.

For DaBUF er der både udfordringer udefra og indefra, som trænger sig på, men også et solidt grundlag at bygge videre på. I det følgende er de fire temaer grupperet efter deres relevans, dvs. hvor hyppigt de indgår i udsagnene fra parterne, dvs. fra bestyrelse, klubber og samarbejdspartnere.

Styrker:

- Velfungerende organisation
- Effektivt sekretariat
- Fokus på kvalitet
- Bred erfaringsformidling
- Troværdig samarbejdspartner

Svagheder:

- Svag medlemskontakt
- Uklarhed om mål og midler
- Manglende ressourcer
- Manglende synlighed
- Traditionel organisation

Muligheder:

- Mere medlemsindflydelse
- Den digitale udvikling
- Ændret image
- Offensiv 'branding'

Trusler:

- Svag medlemskontakt
- Den digitale udvikling
- Svag økonomi
- Svigtende rekruttering

De gennemgående tendenser i udsagnene er ikke til at tage fejl af. De er overvejende meget positive i deres vurderinger, men vidner også om en organisation, som sine store kvaliteter til trods, står over for store udfordringer, bl.a. med at profilere sig udad til og udbygge dialogen med sine medlemmer.

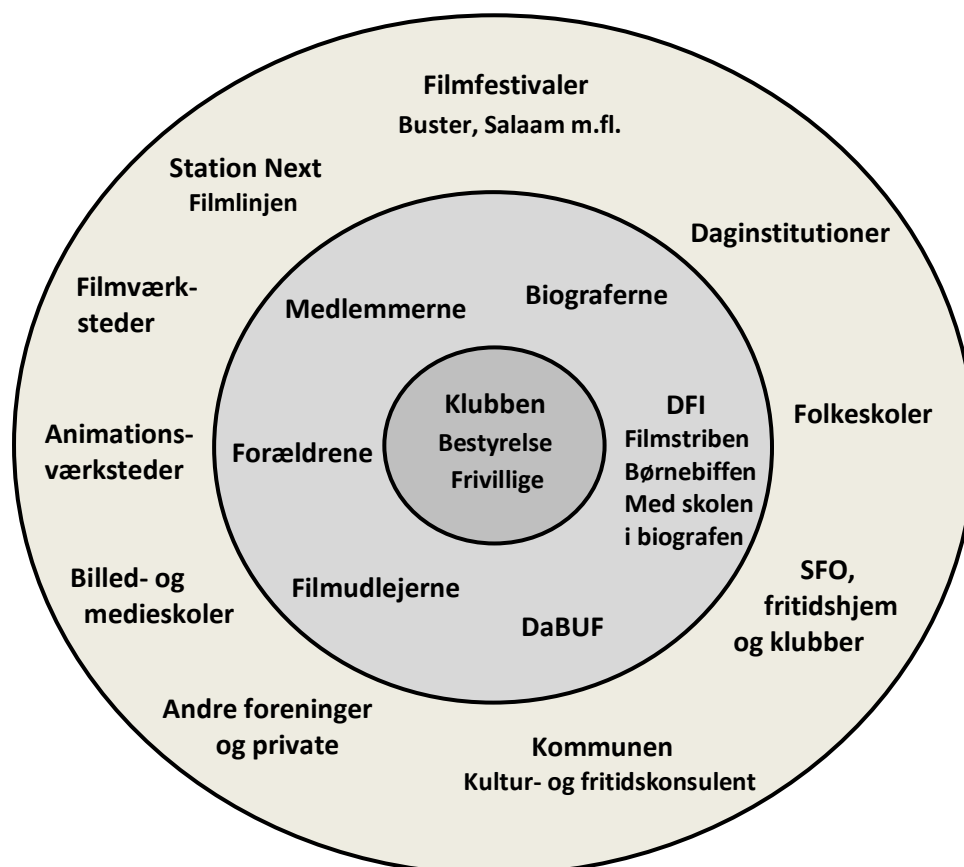
Det kan virke paradoksalt, at den digitale udvikling både optræder som en mulighed, men også som en trussel for det fremtidige klubarbejde. Et dilemma som vil blive belyst senere i rapporten.

Klubberne

Klubområdet udgør som omtalt først i kapitlet et meget broget billede, præget af udskiftninger, nye klubkoncepter og ikke mindst en række lokale initiativer, som gør det vanskeligt at tale om en filmklub i en mere entydig forstand.

Klubberne og omverdenen

Den enkelte klub har i dag fået en større samarbejdsflade med omverdenen end nogensinde før, og det giver både store muligheder men det stiller også større krav til det udadvendte arbejde.

I *centrum* befinder klubben sig, dvs. som regel en forening med en bestyrelse og en række medlemmer blandt børn, unge og deres forældre. Alle arbejder frivilligt, og da der ofte er brug for hjælpere til at gennemføre forestillingerne og andet praktisk, har de fleste klubber tilknyttet frivillige medarbejdere, som ofte rekrutteres blandt forældrene eller blandt de unge medlemmer.

I *midtercirklen* befinder de parter sig, som klubberne er direkte afhængige af for at kunne drive sin virksomhed. Det er den lokale biograf, filmudlejerne, landsorganisationen og Det Danske Filminstitut, som alle er med til at sikre, at klubberne kan vise film i et egnet lokale.

Den allervigtigste part er selvfølgelig klubbens medlemmer, hvis opbakning er alfa og omega for klubbens eksistens, men også forældrene er vigtige, fordi de i stigende grad er opmærksomme på de fritidstilbud af kvalitet, som tilbydes i lokalområdet, og derfor bakker op om den type tilbud.

Klubberne og lokalområdet

I *ydercirklen* befinder sig først og fremmest parterne i lokalområdet. De har fået større og større betydning for arbejdet, ikke mindst fordi antallet af potentielle samarbejdspartnere har vokset sig større end nogensinde tidligere.

Mange kommuner har som omtalt i et tidligere kapitel vedtaget en kultur- og fritidspolitik, som sætter de forskellige kulturinstitutioners arbejde ind i en større sammenhæng, og gør det attraktivt at samarbejde på tværs af faggrænser og sektorer. Lokalområdets politiske fundament har derfor fået en større betydning for filmklubarbejdet end nogensinde før, og et tæt forhold til hjemkommunen har fået stor betydning for klubbens overlevelse.

Det indebærer også, at de forskellige kulturinstitutioner i en kommune kan være interessante som samarbejdspartnere, og især lokale kulturskoler, medieskoler, billedskoler, rollespilsgrupper m.v. er oplagte.

Sidst men ikke mindst er der de lokale daginstitutioner og folkeskoler, der ofte fungerer som distributører af programmateriale m.v., og hvis pædagoger og lærere i et vist omfang indgår i bestyrelsesarbejde, programudvalg m.v. To vigtige og uundværlige samarbejdspartnere, som flere og flere klubber er ved at få øjnene op for, og som allerede indgår hos den lille fjerdedel af alle klubber, som har småbørnshold.

'Med skolen i biografen', der drives af Det Danske Filminstitut i samarbejde med 79 kommuner, har i sæsonen 2011-12 mere end 200.000 elever med i ordningen fordelt på 123 biografer. En ordning som er med til at stimulere interessen blandt børn og unge og er en potentiel samarbejdspartner for klubberne.

Filmklubarbejde er ofte mere end filmforevisning. Flere og flere klubber supplerer deres normale aktiviteter med arrangementer, hvor der ofte er institutioner i lokalområdet involveret. Lokale kulturfestivaler, Kulturnat, kultur- og fritidsmesser osv. kræver godt samarbejde, og her kommer engagementet i lokalområdet også til sin ret.

SWOT-analyse af klubberne

En analyse af klubberne ud fra en SWOT-model er kompliceret af flere grunde. Som udgangspunkt er der ikke to klubber, som anser sig for ens, og for det andet er grundlaget for deres arbejde meget lidt homogent, præget af både geografiske som demografiske forhold.

Det gør det vanskeligt at sige noget mere generelt ud fra en SWOT-sammenhæng. Eller sagt på en anden måde: Hvad der opfattes som styrker for nogle klubber, kan være svagheder for andre. Og hvad der ses som muligheder af nogle, kan af andre opfattes som trusler.

De følgende udsagn skal derfor ses som de hyppigst nævnte og som strømpile, mere end som udsagn, der gælder for hele området, og dermed for alle klubber.

Styrker:

- Stærke traditioner
- Kvalitetsbevidsthed
- Forældreopbakning
- Samarbejdet med biografen
- Socialt samvær

Svagheder:

- Svært at skaffe frivillige
- Tendens til indavl
- Presset økonomi
- Gammeldags klubkoncept
- Manglende åbenhed

Muligheder:

- Mere indflydelse til børn og unge
- Markedsføring via de sociale medier
- Brede målgrupper
- Klubben som mere end filmvisning

Trusler:

- Frafaldet blandt de unge
- Konkurrencen fra andre medier
- Prisudviklingen
- Mangel på kvalitetsfilm

Modellen giver et billede af klubområdet, som på den ene side hælder til de klassiske dyder i arbejdet, hvor socialt samvær, visning af kvalitetsfilm og 'opdragelse' af børn og unge til at blive filmbevidste borgere med nysgerrighed og lyst til at gå i biografen vægtes højt. Og på den anden side de voksende udfordringer, som ikke mindst er kommet med den teknologiske udvikling, og den konkurrence mange klubber oplever fra andre medier.

Film kan i dag ses mange forskellige steder, og biografen er kun én af dem, og oven i købet den dyreste. Et spændingsfelt som sammen med manglen på frivillige og stigende økonomiske problemer kan gøre filmklubdrift til 'risky business'.

Samtidig peger udsagnene på nye veje, som kan være med til at sikre klubberne i fremtiden. Og også en vilje til at gøre svagheder til styrker og forvandle trusler til gode muligheder i en verden, hvor filminteressen ikke er blevet mindre, men snarere tværtimod har vokset sig større end nogensinde før.

Et nyt koncept for filmklubarbejdet spørger - men på den positive måde - og i det følgende kapitel beskrives konturer til denne *Filmklub 2.0*, en klub i samspil med de børn og unge, som den er afhængig af og må spille sammen med.

DABUF OG KLUBBERNE - ANNO 2020

Tilbage til fremtiden?

I filmen 'Tilbage til fremtiden' er det pointen, at hovedpersonen må en tur tilbage i fortiden for at redde sin fremtid. Helt så drastisk til værks behøver DaBUF og klubberne ikke at gå til værks, men en gang imellem betaler det sig at skue tilbage for at kunne se fremad.

Dette kapitel bygger på de mange udsagn fra bestyrelsen, klubberne og samarbejdspartnerne, som er fremkommet under indsamlingen af data til denne undersøgelse. Udsagn og overvejelser hvor ikke alle er lige realistiske, som situationen er i dag, men som på sigt har muligheder for at tegne billedet af en filmklub anno 2020.

Inden for computerverdenen opstod der ved århundredeskiftet et begreb 'Web 2.0', som blev startskuddet til en helt ny måde at bruge internettet på. En dialogisk måde, som bygger på et interaktivt syn på al kommunikation via nettet. Begrebet har sidenhen vendt op og ned på vores brug af nettet og har dannet grundlag for de nye sociale medier, som er skudt op siden hen, og som fortsætter med at ekspandere og udvikle sig.

Wikipedia, Twitter, facebook, blog- og chat-funktioner osv. er alle sammen udtryk for denne måde at skabe kontakt på, og på det seneste har Web 2.0 gjort indtog på uddannelsesmarkedet, og er allerede mange steder ved at overtage undervisning på langdistance.

DaBUF 2.0

Omsat til landsforeningens virksomhed vil denne tænkning indebære en meget høj grad af interaktion mellem bestyrelse/sekretariat og medlemmerne i form af direkte kontakt, dialog via nettet og brug af alle tænkelige sociale medier, som har vist sig brugbare.

Den nye tænkning vil også indebære en ny form for filmdistribution, som alene udnytter internettets muligheder med forskellige streaming-tjenester og lign. Hvor YouTube integreres i filmklubarbejdet, og hvor film på smartphonen og iPad allerede er 'gammelt nyt'.

Hvis det lyder som ren science-fiction, så tænk på at året er 2020, og med den fart de nye medier har på i øjeblikket, så er fremtidssceneriet nok snarere undervurderet end overvurderet. Se blot på de unges brug af teknologien, og den naturlighed hvormed de bruger den. De er næsten alle født og opvokset i en Web 2.0-verden, og dermed vant til at udnytte potentialet, gøre sig synlige og blive hørt via dialog på nettet.

Netværk som redskab

Netværk er tidens løsen, og selv om foreningerne ikke forgår lige med det samme, så vil fremtiden bringe mange andre organisationsformer. Mange unge benytter sig allerede af dem, og i mangel af bedre er samlebetegnelsen 'netværk' forstået i en bred forstand, som mere eller mindre cementerede fællesskaber om et emne, en sag eller en opgave.

De nye DVD-klubber er tydelige tegn på, at en klub kan tage mange former. Allerede nu er der opstået klubber rundt om i landet, hvor den nye teknologi giver mulighed for filmvisning af høj kvalitet i hvilket som helst lokale, som egner sig til formålet.

I en lidt fjernere fremtid kan filmklubvirksomhed også have form af fællesskaber på nettet, hvor studiekredse af unge viser og diskuterer film via nettet, og hvor digitale værksteder kan bruges til filmproduktion og dermed til anskuelighedsundervisning, gerne med hjælp fra professionelle filmfolk. 'Filmlinjen' under Station Next er allerede godt i gang, og Lommefilm er ved at komme efter det med film på mobil og smartphone.

Filmoplevelse og læring

DaBUF 2.0 er en guldgrube af informationer på nettet om film, filmanmeldelser, undervisningsmaterialer og andre bonusmaterialer i form af interviews med instruktøren, skuespillere osv. Lige til at downloade og bruge, og ophavsretten er selvfølgelig forhandlet på plads som en naturlig del af den kulturelle fødekæde, som bl.a. Kulturministeriet og Undervisningsministeriet til den tid har sørget for.

Grænsen mellem oplevelse, undervisning og egen filmproduktion bliver mere og mere flydende, og derfor sandsynligvis også mere spændende at deltage i. Den gode oplevelse skaber grobund for den nuancerede forståelse og læring, og måske lyst til også selv at prøve kræfter med mediet.

Dialog med brugerne

Uanset hvilken retning udviklingen går, så bliver dialogen med brugerne af største betydning. Dialogen med klubberne, med filmudlejernes og biografernes organisationer, med nuværende og kommende sponsorer, med ministerier og kulturelle institutioner er afgørende for organisationens fremtid, men det vil kræve et fleksibelt syn på klubarbejdet og på filmbegrebet i alle afskygninger.

Klubarbejdet vil tage mange former i de kommende år, og er allerede godt på vej. Og filmbegrebet har som allerede antydnet ændret sig drastisk bare inden for de seneste 5-6 år. Det vil kræve nye strategier og nye måde at gribe fremtidens udfordringer an på.

Klub 2.0

I klubsammenhæng betyder *2.0-begrebet* en ny måde at skabe kontakt til medlemmerne og brugerne på. I forhold til de unge en udnyttelse af de medier, som er de unges foretrukne medier, og en kontakt til forældre og nye brugergrupper, som er offensiv og dynamisk.

I dag vil mange klubber vige tilbage for at bruge den nye teknologi mere offensivt, og det er forståeligt, for bestyrelsen og de frivillige har sjældent forudsætningerne for at gøre det. De unge medlemmer og frivillige har både viden, redskaber og lysten til at tage fat, så det er vejen frem at inddrage dem i fremtidens PR-arbejde, dialog med medlemmerne osv.

Mange unge giver udtryk for, at de alt for sjældent inddrages i programlægning, afholdelse af arrangementer, planlægning af nye aktiviteter m.v., og sandt er det, at de unge medlemmer er en ressource i klubarbejdet, som ikke bliver udnyttet i tilstrækkelig høj grad. Det sker ikke fra den ene

dag til den anden, men kræver samarbejde med bestyrelsen, som er båret af åbenhed og vilje til at gå nye veje. F.eks. har 'KulturCrew', som er et nyt initiativ flere forskellige steder i landet, givet unge skoleelever mulighed for at blive inddraget i alle sider af en kulturoplevelse, fra programlægning og markedsføring til afvikling og efterbearbejdelse (se bilag).

En klub - mange klubber

Fremtidens klubber er ikke længere en bestemt type klub med nøje fastlagte aktiviteter. Der vil selvfølgelig altid være klubber, som helst vil arbejde på den klassiske måde, som hovedparten af klubberne gør det i dag. Men for mange andre vil Klubbegrebet ændre karakter og dække over en tre-fire forskellige koncepter, som dækker forskellige behov, der hvor de findes.

Klubber som inddrager alle aldersgrupper, små som store, og klubber som alene retter sig mod særlige grupper eller interesser. Klubber som nærmest er blevet til filmværksteder, hvor filmoplevelse og filmproduktion smelter sammen, og klubber som alene fungerer på nettet, som interaktive 'communities' med film som speciale.

Satellit-klubber er også en mulighed for klubber, som f.eks. har en velfungerende biografklub, men som gerne vil nå længere ud i randområderne. Her er der både fordele ved administrativ stordrift og fælles markedsføring, som kan koordineres.

Med et udvidet klubbegreb vil der samtidig blive mulighed for at udnytte flere forskellige finansieringsmodeller, som kan bruges efter behov. Til den tid bør der centralt fra udformes strategier for finansiering af de forskellige modeller og udarbejdes materiale, som kan anvendes af den enkelte klub. Inden for idrætsverdenen har det allerede været praktiseret med stor succes i snart mange år.

Nye samarbejdspartnere

Allerede i dag er der oplagte samarbejdspartnere for filmklubberne, som ikke altid inddrages i arbejdet. Kommunen har allerede været nævnt som en naturlig part, men også lokale kulturskoler, billedskoler og medie- og filmværksteder er oplagte bud, som kan kontaktes om fælles aktiviteter m.v.

Daginstitutioner, dagpleje, skoler, gymnasier og fritids- og ungdomsklubber er også parter, som mange allerede benytter, men som næsten lige så ofte begrænser samarbejdet til markedsføring o.lign. 'Med skolen i biografen' under Det Danske Filminstitut er eksempel på en ordning, som man bør kunne samarbejde og koordinere mere med, og tilsvarende ordninger for daginstitutioner er oplagte at lære af i en satsning på småbørnsområdet.

For mange kommuner er det vigtigt, at de lokale kulturtilbud koordinere deres arbejde med andre, så ressourcerne udnyttes bedst muligt. Samtidig er der ofte fordele forbundet med et tættere samarbejde og en vis afsmitningseffekt, hvor man kan lære af hinandens erfaringer og ideer.

KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

Fremtiden er begyndt

Undersøgelsen af DaBUFs situation og af de fremtidsperspektiver, som tegner sig, giver anledning til både at være optimistisk på organisationens vegne, men også at pege på en række forhold, som kan true filmklubbernes og hele organisationens eksistens, hvis ikke man tager dem op til grundig overvejelse.

Landskabet har forandret sig kraftigt i de 60 år, der er gået siden DaBUF blev oprettet. Ikke bare organisatorisk med den nye kommunalreform, men også ved den stigende interesse, som omgærder hele det børne- ungekulturelle område, og som har betydet, at omkring 1/3 af landets kommuner i dag har en bevidst politik, der prioriterer forskellige initiativer, og gør det lettere for mange aktiviteter at finde fodfæste.

Hertil kommer de mange potentielle samarbejdspartnere, som udviklingen har båret med sig: Kulturskoler, billedskoler, medieskoler m.fl., der sammen med bibliotekerne danner et solidt fundament for hele fritidsområdet. Men også børnehaver og skoler er blevet åbne for samarbejde og har fået opbakning i de *'Pædagogiske læreplaner'* og de *'Fælles mål'*, som i dag sætter dagsordenen for den såkaldt æstetiske læring.

Vi elsker film

Børn og unge er i dag den digitale generation, som hele deres tilværelse er vokset op i den fagre ny medieverden, hvor teknologien udvikler sig med lynets hast. De levende billeder er gud for denne generation, og filmen har for længst overtaget førertrøjen, når det gælder om at være det foretrukne medie for fortælling og andre oplevelse i det hele taget.

Den seneste forskning taler sit tydelige sprog om, at de nye medier ikke bare er blevet hvermands-eje blandt børn og unge, men også er med til at præge hele generationen i en ny retning. De sociale medier har sat en anderledes og ny dagsorden, hvor kommunikation og interaktion er dagens løsen.

Denne udvikling giver filmklubarbejdet nogle ekstra dimensioner og ikke mindst muligheder, for i dag kan film vises og ses hvor som helst og når som helst, der er brug for det. Samtidig med at filmudbuddet er blevet kraftigt forøget gennem diverse streamingtjenester og digitale medier i det hele taget.

Filmklubber er mange ting

DaBUF og alle medlemsklubberne er ikke længere en éntydig størrelse, skåret over samme skabelon. De nye DVD-klubber tegner et anderledes billede og peger på nye muligheder, og klubber, der kombinerer de forskellige visningsformer og opererer med satellitklubber, er ved at dukke op flere steder.

Antallet af klubber og medlemstallet i det hele taget har været stabilt igennem de seneste årti med en lille fremgang, ikke mindst p.gr.a. af DVD-klubberne. Næsten halvdelen af klubberne har mere

end 500 medlemmer, og der er en klar tendens til, at mange store klubber vokser sig større, og tilsvarende er det de helt små klubber, som kommer i farezonen og er truet af lukning. Tre områder i landet er helt eller næsten uden klubber: Det nordligste Nordjylland, det sydligste Sønderjylland og øerne syd for Sjælland.

Mange klubber går nye veje, når det handler om at fastholde medlemmerne, og nye aktiviteter dukker op som supplement til det, der fortsat er det primære: At vise kvalitetsfilm for børn i et biografmiljø eller lignende.

For landsorganisationen er det brogede billede en udfordring, som vil vokse sig større i de kommende år. Hvordan håndterer man en klubverden, som er ved at vokse sig ud over rammerne, og som man må forestille sig, vil stille større og større krav til rådgivning, erfaringsudveksling og nye ideer?

SWOT-analyse af resultaterne

I et tidligere kapitel har deltagerne i undersøgelsen givet deres bud på, hvordan en såkaldt SWOT-analyse tager sig ud, set fra deres ståsted, hvad enten det er organisationen, klubben, kommunen eller biografen.

Det følgende SWOT-skema bygger på de resultater, som en nærmere analyse når frem til:

Styrker:

- Børn og unges filminteresse er voksende
- Filmmediet er fremtidens fortælleform
- Øget fokus på kreative kompetencer
- Stærk organisering af landsforeningen
- Tradition for filmklubber lokalt
- Opbakning fra DFI og DUF
- Opbakning fra filmudlejerne
- Opbakning fra biograferne

Svagheder:

- Traditionelt image
- Økonomisk svagt fundament
- Generelt kommercielt filmvalg
- Svag medlemskontakt
- Manglende medlemsindflydelse
- Uklare strategier
- Ringe kommunal kontakt
- Ringe tilknytning til børnekulturområdet

Muligheder:

- Mere fleksibel klubstruktur
- Flere digitale filmtitler
- Filmforevisning uden for biografen
- Styrket og tidssvarende profil
- Bedre kontakt og samarbejde lokalt
- Udvidelse af målgrupperne
- Øget rådgivning af klubberne
- Mere erfarings- og idéudveksling

Trusler:

- Konkurrence fra tv og streamingtjenester
- Svigtende offentlige tilskud
- Manglende synlighed i kommunen
- Svigtende tilgang af frivillige
- Flere konkurrerende tilbud lokalt
- Manglende opbakning fra de unge

En sammenligning mellem de to analyser viser ikke overraskende, at både organisationen og klubberne stort set alle er enige om de svagheder og trusler, der præger filmklubarbejdet. Og også om de styrker og muligheder, som der kan bygges på i fremtiden.

Til gengæld viser analysen af undersøgelsens resultater et noget andet billede af situationen, og hvis man som organisation og klub i dag ser dystert på fremtiden, så er der ikke så meget at hænge det op på. Styrkerne og mulighederne opvejer så godt som alle de svagheder og trusler, der tegner sig.

Her er det imidlertid vigtigt at se nærmere på den enkelte klubs forhold, og især nærmere på de styrker og svagheder, som kendetegner den pågældende klub. Det er her især biograflubberne under 500 medlemmer og DVD-klubberne, som kan have brug for at udveksle erfaringer og lære af de større klubbers erfaringer.

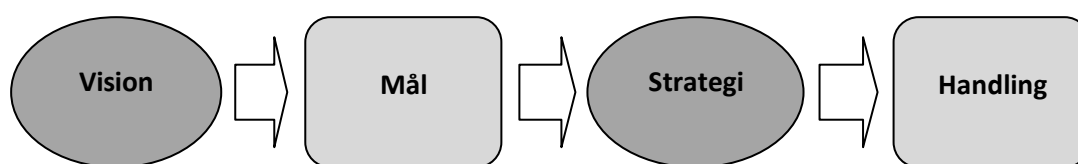
Idékataloget i næste kapitel er udtryk for de mange muligheder, som enten allerede er afprøvet, eller som venter på at blive taget op. Fantasien og idérigdommen fejler bestemt ikke noget, så det er et forum for idé- og erfaringsudveksling, som trænger sig mest på i disse år. Men først følger her en række anbefalinger og råd til henholdsvis organisationen og de enkelte klubber.

Anbefalinger til DaBUF

I det forrige kapitel blev der opridset en række forskellige scenarier for landsorganisationens virksomhed i en fremtid, der måske ikke ligger så langt væk. En fremtid, hvor idealet må være, at den udformes i en tæt dialog mellem organisationen og dens medlemmer ude omkring i landet.

Undersøgelsen her er et første skridt i retning af en sådan lærende proces, som kan føre DaBUF ind i en ny generation af filmklubber. Men det vil i første omgang kræve en grundlæggende diskussion af de mål og midler, som er til rådighed, og ikke mindst af den overordnede vision, som skal bære arbejdet ud i fremtiden.

I forenklet form kan en sådan proces illustreres som følger:

Fra formulering af en overordnet vision, som skal gælde den samlede virksomhed, og som de fleste kan se sig selv i, over de kortsigtede og langsigtede mål på vejen, der via en klar strategiplan ender i vedtagelse af de handlinger, som kan virkeliggøre den overordnede vision og føre organisationen sikkert frem til de opstillede mål.

Mere firkantet fører undersøgelsens resultater til opstilling af fem råd til organisationen DaBUF. Råd som opsummerer de konklusioner og kommentarer, som er fremkommet fra brugere og samarbejdspartnere, og som udspringer af den analyse, som er gennemført af det samlede materiale.

5 råd til organisationen

1. En filmklub er mange ting - dyrk mangfoldigheden

- Det traditionelle filmklubkoncept har mange knopskydninger, som bærer ind i fremtiden. Bak op om dem og giv dem muligheder for at udvikle sig.
- Lær af de unges festivalkoncepter og nye tilgang til mediet, og udbred det gode budskab.
- Dyrk mangfoldigheden, men bevar kvaliteten og fagligheden.

2. Formulér en fælles vision for arbejdet

- Gør visionen almen, og lad den være en paraply over det, DaBUF står for.
- Formulér mål, der realistisk kan nås på henholdsvis kort og lang sigt.
- Udform en strategi for arbejdet, som både taler til organisationen og den enkelte klub.
- Vedtag en handlingsplan, som beskriver hvad, hvem, hvordan og hvornår de skal foregå.

3. Sæt 'best practice' i system

- Opret en 'task force', der kan hjælpe klubberne med at udvikle sig og overvinde akutte problemer.
- Opret fokusgrupper om aktuelle emner, og lad dem mødes efter behov.
- Gennemfør kurser om både praktiske og mere faglige emner.
- Lav en håndbog i filmklubarbejde. En ABC for klubberne med ideer og løsningsforslag.

4. Udnyt mulighederne på nettet

- Udbyg hjemmesiden med filmomtaler, filmintroduktioner, filmanmeldelser m.v.
- Udbred hjemmesideskabeloner til brug for især de mindre klubber.
- Etablér en idébank på hjemmesiden med alt fra aktiviteter, filmforslag til pr-fremstød m.v.
- Brug blog-muligheder og chat-funktioner til at skabe kontakt mellem medlemmerne.
- Udsend nyhedsmails med informationer, tilbud og andet aktuelt materiale

5. Bred filmkunsten ud i alle dens former og på alle måder

- Husk at film både er den store oplevelse på lærredet og skærmen, den nuancerede forståelse af og viden om filmen som kunstart, og muligheden for selv at prøve kræfter med produktionens forskellige faser. Det ene udelukker ikke det andet.

Anbefalinger til klubberne

Kunsten at drive en filmklub med succes er blevet en mere sammensat og alsidig størrelse end tidligere. Den digitale udvikling er gjort filmudbuddet større, de elektroniske medier har gjort markedsføring nemmere, konkurrencen fra film på alle mulige platforme skærper kravene til profilering, og samarbejdspartnerne i lokalområdet er blevet flere og lettere at gå til.

Der er ikke meget at klage over, og så er det alligevel ikke så nem en sag, hvis klubben har svært ved at tiltrække frivillige som hjælpere eller til bestyrelsen, og hvis den unge generation fravælger klubben til fordel for kammerater eller andre fritidstilbud.

Lysten driver værket, og det sociale fællesskab omkring klubarbejdet tæller meget højt, uanset om, man er filmentusiast eller ej. Det findes der ikke mange formler for, og den største trussel mod klub-

arbejdet i fremtiden ligger i evnen til at fastholde dette sociale aspekt og skabe et miljø omkring arbejdet, som er både tiltrækkende og kan inspirere til nytænkning.

Nye former for fællesskab i f.eks. netværk eller interessegrupper trænger sig derfor på, og selv om de ofte er mere flygtige og båret af en bestemt interesse eller sag, så er det værd at overveje, om for- eningsstrukturen altid er den mest anvendelige. Mange ungdomsgrupper skyder op i disse år med en forholdsvis løs struktur, men også med en dynamik og evne til at markedsføre sig, som klubberne kan lære noget af.

5 råd til filmklubberne

1. Opsøg nye målgrupper

- Børnehaver og dagpleje er oplagte medspillere, som har brug for kvalitetstilbud.
- Småbørnsforældre og bedsteforældre er bevidste brugere, som gerne vil deltage.
- Børn af anden etnisk herkomst, flygtningebørn, handicappede og socialt belastede børn og unge har brug for fritidstilbud.
- Unge i ungdomsklubber, erhvervsuddannelser og gymnasier kan danne klubber i klubben.
- Familierne kan deltage i filmarrangementer i weekenderne.

2. Vælg film bredere og mere alsidigt

- Filmudbuddet er større end nogensinde før. Brug det!
- Film er mere end spillefilm. Sæt dokumentar- og eksperimentalfilm på programmet.
- Festivalerne skaffer smalle og spændende film til landet. Vis dem.

3. Gå i samarbejde med lokale instanser og institutioner

- Byg bro til kommunens kultur- og fritidsforvaltning. De vil gerne!
- Tag kontakt til lokale kulturskoler, især billed- og medieskoler kan være gode samarbejdspartnere.
- Biblioteket har fagligheden og interessen, så byd dem op til en gang 'læs bogen - se filmen' eller andet samarbejde.
- Rollespilsforeninger, drama- og forfatterskoler er oplagte at drage ind i aktiviteterne i forbindelse med festivaler m.v.

4. En klub er ikke bare én klub

- Opret satellit-klubber i områder med langt til biografen.
- Lad de unge danne klubber i filmklubben med temaaftener og særlige arrangementer.
- Vær medarrangør af filmaftener for særlige grupper og brug jeres 'know how' til at blive kommunens hovedaktør, når det gælder filmforevisning.
- Forsøg en hybrid mellem filmvisning og filmproduktion sammen med lokale filmværksteder.

5. Giv mere plads til børn og unge

- Jeres unge medlemmer er én af jeres bedste ressourcer. Så brug dem aktivt og ikke kun i bestyrelsesarbejdet.
- Lad børn og unge være medbestemmende i filmvalg og filmarrangementer.
- Og lad dem tage aktivt del i det praktiske i forbindelse med klubbens arbejde.

Mission Impossible?

'Det er svært at spå - især om fremtiden', sagde Robert Storm Petersen en gang i en af sine 'fluer'. Og sandt er det, at fremtidsbilledet for landets børnefilmklubber er mere end broget. Skal man holde fast i det traditionsrige klubkoncept og fortsat dyrke kvalitetsstemplede børne- og ungdomsfilm som det højeste mål, eller findes der andre veje i den mangfoldighed af udtryk, som allerede præger området?

Som det vil fremgå af denne rapport blæser der positive vinde på filmklubområdet. Ideer er der mange af, og en lang række klubber rundt om i landet viser vejen for, hvordan en filmklub anno 2012 kan drives både offensivt, kreativt og ikke mindst økonomisk bæredygtigt. Flere og flere klubber har desuden fået kommunen i tale og er godt på vej til at blive indlemmet i det 'gode selskab' af børnekulturelle aktiviteter, som har kommunens opbakning

Fremtiden er kort sagt allerede godt i gang, og selv om man ikke ukritisk eller overilet skal stige på det første og det bedste tog, så er det på tide at overveje, hvilket tog man vil med, hvilken vej det skal køre, og ikke mindst hvilken fart der skal køres med.

IDÉKATALOG

En verden af muligheder

Undersøgelsen har bragt mange ideer frem i lyset. De er dels dukket op på de forskellige workshops under filmgennemsynene og dels i samtaler med klubberne. Nogle ideer er allerede realiseret flere steder eller afprøvet i en eller anden form. Andre ideer venter bare på at blive taget op, og så er der ideer, som det vil tage længere tid at udfolde.

I det følgende er ideerne samlet efter temaer og efter, hvem de retter sig mod. Det vil være oplagt at supplere kataloget løbende, så det kan tjene sit hovedformål, nemlig at være inspirationskilde til DaBUF og alle filmklubberne rundt om i landet.

Ideer til DaBUF:

Rådgivning
• Mere rådgivning og vejledning til klubberne - Hjælp med regnskab og økonomi mere generelt, f.eks. med regnskabsskabeloner m.v. - Overordnet kontakt til samarbejdspartnere, f.eks. kommuner, landsdækkende organisationer m.fl. - Forslag til udvidede vedtægter for henholdsvis biograf- og DVD-klubber med fokus på særlige forhold som f.eks. ungemedlemmer i bestyrelsen, folkeoplysende virksomhed m.v. • 'Task force' til klubberne - Kan f.eks. have form af et rejsehold, som klubberne kan tilkalde efter behov. • Læringscirkler og fokusgrupper - Forum for viden og erfaringer for interesserede klubber, f.eks. organiseret regionalt. • Kurser og kompetenceudvikling - Heldags- eller weekendkurser for klubberne om aktuelle eller praktiske emner.
Filmvalg
• Film på hjemmesiden - Filmomtaler i form af 'reviews' som blog-funktion og links til eksterne filmportaler. - Filmanmeldelser som blog-funktion hvor både voksne, unge og børn bidrager. - Filmintroduktioner til brug for klubbernes filmvisninger. • Forslag til programpakker - Pakker med småbørnsfilm (andre end Børnebiffen). - Temapakker, f.eks. '2. verdenskrig', 'Mobning' m.v. • Oversigt over 'alternative' og 'smalle' film - Forslag til velegnede titler med begrundelser og materialer • Oversigt over kortfilm - Forslag til velegnede titler med begrundelser og materialer

Klubarbejdet
• Idébank - Opsamling af små som store ideer til klubarbejdet placeret samlet på hjemmesiden. • Forslag til klubaktiviteter - Katalog over oplægsholdere, udflugtsmål, optræden m.v. på hjemmesiden. - anbefalinger og kommentarer fra andre klubber til egnede aktiviteter. • Elektroniske værktøjer - Elektroniske tilmeldingsskemaer (helst med betalingsfunktion). - Standard for hjemmesider (som det biograferne har). - Skabeloner for pressemateriale m.v.
Information
• Elektroniske nyhedsbreve - Kvartalsvise nyheder om lokale, nationale og internationale aktiviteter. • Tilbudsmails - Aktuelle eller specielle tilbud med film, aktiviteter eller lign. • Elektronisk kalender - Oversigt over arrangementer lokalt, nationalt og internationalt. - Årshjul for organisationen.

Ideer til klubberne:

Målgrupper
• De mindre børn - Børnehavebørn og børnehaveklasser på formiddagshold m.v. - Dagplejere som supplerende målgruppe - Småbørn og deres familier på eftermiddagshold eller med Baby-bio. - Introprogram for de små børn og deres familier som optakt til en sæson. • Udsatte grupper - Børn af indvandrere, flygtningebørn m.v. som særskilt eller supplerende målgruppe. - Handicappede børn og unge fra aflastningshjem eller specialinstitutioner. • Uddannelsesinstitutioner - Erhvervsuddannelser som separat målgruppe med særlige hold. - Gymnasier som separat målgruppe med særlige hold.
Filmvisning og andre aktiviteter
• Børn og unge vælger film - Stem på en film som optakt til en forevisning. - Unge viser film for unge, som de selv har valgt og introducere.

- **Filmværksted**
 - Samarbejde med lokalt eller regionalt film-/animationsværksted.
 - Værksted med computeranimation ledet af de unge medlemmer.
- **Sommerfilm**
 - Særlige sommerhold i sommerferien.
 - 'Summercamp' med filmvisning og filmværksted.
- **Udflugter**
 - Besøg andre filmklubber i regionen.
 - Besøg filmstudier: Nordisk Film, Zentropa, Station Next m.v.
 - Besøg filmoptagelser i omegnen.
- **Aktivitetspakker**
 - 4 + 1 (fire film + en udflugt).
 - 3 + 1 (tre film + et diskussionsarrangement).
- **Læs bogen – se filmen**
 - Samarbejde med biblioteket om et særligt hold.
 - Fællesarrangement med forfatter og instruktør.
- **Særarrangementer**
 - Filmmarathon for de ældre børn og for unge, arrangeret af de unge selv.
 - Filmquizzet i tilknytning til filmforevisningerne.
 - Prisuddelinger blandt sæsonens film.
 - Oscar-Night, Robert-Night, Bodil-Night osv. samtidig med, at de foregår rigtigt.
 - Stuntshow, stand up-show, falkonershow m.v. som engangs-arrangementer.
 - Møde instruktøren og skuespillerne i tilknytning til filmen.
 - Temaaftener om f.eks. horrorfilm, superheltefilm m.v. med oplæg fra de unge.
 - Særprogrammer med 'dulle'-film, 'drengerøvs'-film m.v.
 - Særarrangementer med klæd-dig-ud-film, som 'Harry Potter', 'Twilight' m.v.
 - Særprogrammer med fastelavnsfilm, julefilm m.v.

Organisering

- **De frivillige**
 - Forældrebank med personer, som kan tilkaldes efter behov.
 - Frynsegoder til de frivillige i form af fribilletter, frikort, julegaver m.v.
 - Hvervekampagner i lokale medier.
- **De unge**
 - Flere unge i bestyrelsen og reel medbestemmelse.
 - Unge som medarrangører og hjælpere (se 'KulturCrew')
 - Unge som filmeksperter og filmnørder.
- **Bestyrelsen**
 - Filmweekend én gang om året.
 - Festligt samvær uden for bestyrelsesarbejdet.
 - Fælles udflugter til andre klubber, filmstudier m.v.
 - Frynsegoder (se under 'De frivillige').

• Satellitklubber - DVD-klubber som satellitter til biografklubben. - Mobile filmklubber med digitalt udstyr i 'biograffri' områder. • Kørselsordninger - Kommunal eller regional busordning i områder med store afstande. - Transportordning via netværk på hjemmesiden.
Økonomi
• Kontingent og billetter - Differentieret kontingent f.eks. med familiemedlemskab m.v. - Kombinationsmedlemskab med adgang til andre filmklubber, biografer m.v. - Særkontingent til mindrebedømte grupper. • Kommunale tilskud - Folkeoplysningsloven har muligheder, hvis kommunen godkender klubbens aktiviteter. - Kommunale puljer kan søges til klubaktiviteter og særarrangementer. • Andre tilskud - Statslige puljer kan bruges til aktiviteter, der involverer mange klubber. - Private fonde kan give tilskud til større arrangementer, som festivaler m.v. - Sponsorer, især lokale, kan støtte programmer, plakater, særaktiviteter m.v.
Markedsføring
• Internettet - Hjemmeside som klubbens ansigt udadtil med blog-funktion, filmomtaler m.v. - Sider og grupper på Facebook med tilknyttet netværk af venner m.v. - Elektronisk Nyhedsbrev til medlemmer, familier og samarbejdspartnere med regelmæssigt nyt fra klubben og filmverdenen. - Forældreintranet på skolerne kan benyttes til distribution af årets program m.v. • Trykt materiale - Program, flyere og plakater til distribution i hele lokalområdet. - Flere kommuner hjælper med trykning og distribution, så spørg dem. • Kommunale oversigter - Mange kommuner har lokale aktivitetsoversigter og -kalendere, som kan bruges. • Lokalaviser og lokal-tv - De fleste lokalaviser og lokale tv-stationer er modtagelige for materiale om klubben og dens aktiviteter. - Lav særlige PR-arrangementer, som kan tiltrække lokale medier og give omtale.
Samarbejdspartnere
• Biografen og andre filmklubber - Klubbens vigtigste samarbejdspartner skal løbende informeres om klubbens forhold og inddrages i klubbens virksomhed efter behov. - En voksenfilmklub i biografen kan være et godt supplement til børne-ungefilmklubben.

- **Kommunen**
 - Kultur- og fritidsforvaltningen er også en vigtig samarbejdspartner, som klubben skal holde orienteret og inddrage mest muligt i virksomheden.
 - Børnekulturkonsulenten eller kultur- og fritidskonsulenten er en nøgleperson, som løbende bør orienteres og inddrages mest muligt.
- **Kulturskolerne**
 - Billedskolen i området kan ofte inspireres til at gennemføre kurser i animationstegning, storyboard og tegneserietegning.
 - Medieskoler og -værksteder er oplagte samarbejdspartnere både til konkrete aktiviteter og festivaler.
- **Biblioteket**
 - Børnebiblioteket har ofte egne filmforevisninger, men samarbejder gerne, især om film for de mindste børn.
 - Mange biblioteker har gode forbindelser til forfattere og illustratorer, så benyt disse kontakter til at lave fælles arrangementer.
- **Børnehaverne**
 - Flere og flere børnehaver tager ud og ser film i lokalområdet, så tag kontakt og lav et samarbejde med 'Mini-bio', 'Med rød stue i biografen' eller lign.
- **Dagplejen**
 - De fleste dagplejere har et permanent behov for at tage børnene ud til tilbud i lokalområdet, så tag kontakt og giv dem adgang.
- **Skolerne og gymnasierne**
 - 'Med skolen i biografen' er ikke kun en konkurrent, det er også en ordning, som er med til at skabe filminteresse i området, og de involverede lærere vil gerne samarbejde.
 - Kontaktpersoner findes bedst via skolebibliotekarerne, som sidder centralt placeret.
- **Fritidsinstitutionerne**
 - SFO og fritidshjem kan ligesom børnehaverne indgå i et samarbejde efter særlig aftale og ofte om særprogrammer m.v.
 - Fritids- og ungdomsklubber kan også indgå i et samarbejde og vil ofte være mest interesseret i særprogrammer m.v.
- **Andre foreninger**
 - Lokalområdet rummer ofte foreninger, der være interessante samarbejdspartnere til særlige formål, så kig i den lokale foreningsguide.
 - Seniorgrupper eller pensionister kan f.eks. indgå som hjælpere o.lign.
- **Lokale begivenheder**
 - Kulturfestivaler, Kulturnat og tilsvarende arrangementer er oplagte steder at vise flaget.
 - Byfester og den lokale handelsstandsforenings tiltag er ligeledes oplagte markeringer.

BILAG: DaBUFs medlemmer

Biografklubber - Sæson 2011-2012

Klubnavn	Spillested	Medlemmer
Aabenraa Børne- & Ungdomsfilmklub	Aabenraa Kino	756
Aalborg Filmklub	Scala Biocenter	8216
Århus Børnefilmklub	Metropol	1795
Århus Skolebio	Palads / Malling Bio	2412
Aars Børnefilmklub	Aars Teaterbio	485
Birkerød Filmklub	Birkerød Bio	1147
Brørup Børnefilmklub	Brørup Bio	408
Dragør Kommunes Børnefilmklub	Dragør Bio	250
Børnebiffen	Ebeltoft, Store Bjørn	161
Esbjerg Børnefilmklub	Esbjerg, Bio City	678
Fanø Filmklub for Børn og Unge	Fanø Bio	156
Børne- og ungdomsfilmklubben "Biffen"	Fjerritslev, Kino	251
Frederikssund Børnefilmklub	Park Bio	764
Frederiksværk Skolebio	Kosmorama	562
BUF Gentofte	Gentofte Kino	2578
Gladsaxe Børnefilmklub	Gladsaxe Bio	541
Glostrup Børnefilmklub	Glostrup Bio	652
Børnefilmklubben "Oskar"	Glumsø Biograf	146
Grenaa Børnefilmklub	Kino	895
Helsingør Skolebio	Cinema	1558
Herlev Skolebio	Herlev Teaterbio	380
Herning Skolebio	Herning, Bio City	2528
Hobro Børne- og Ungdomsfilmklub	Filmteatret	535
Sidesporet	Holbæk, Grand Bio	273
Buster - Film for børn og unge	Holstebro, Scala	1500
Horsens Skolebio	Biograferne	1354
Humbleien	Humble Bio	605
Hvalsø Børnefilmklub	Hvalsø Bio og Kulturhus	308
Popcorner - Ikast Børnefilmklub	Ikast Bio	370
Byens Børnebio	Jelling, Byens Bio	90
Kjelleruppegnens Filmklub	Kjellerup Bio	139
Kolding Børne- og Ungdomsfilmklub	Kolding Biocenter	1709
Hodja, Nørrebro Børnefilmklub	København, Empire	122
Husets Børnefilmklub	København, Husets Biograf	705
Filmklubben Hønseringen	Køge Bio	1288
Lemvig Børne- og Ungdomsfilmklub	Lemvig, Bio Huset	973
Dan Danske Filmklub	Luxembourg Utopia	97
Læsø Børnefilmklub	(Hvilende klub)	0

Mørkøv Kinos Børnefilmklub	Mørkøv Kino	77
Nibe Børnefilmklub	Nibe Kino	406
Fritidsbio	Nuuk, Kulturhuset	117
Nyborg Børne- & Ungdomsfilmklub	Nyborg Kino	595
Næstved Børne- og Ungdomsfilmklub	(Hvilende klub)	0
Odense Filmklub for Børn og Unge	Bio City/CinemaxX Rosengaard	1982
Børne- og Ungdomsfilmklubben "Oskar"	Randers, Grand	678
Ringe Børnefilmklub	Ringe Bio	137
Filmklubben Tusindfryd	Roskilde Kino	2096
Børnenes Filmklub	Rønne Bio	587
Skanderborg Børnefilmklub	Skanderborg Kulturhuset	59
Slagelse Børnefilmklub	Slagelse Teater	740
"Holger"	Slangerup Bio	458
Stenløse Børnefilmklub	Stenløse Bio	850
Svendborg Kommunes Skolebio	Scala 1-4	1754
"Hanen"	Taastrup, Parkskolen	278
Thisted Børnefilmklub	Kino	314
Vejle Skolebio	Lido Teatret	1843
Viborg Børne- og Ungdomsfilmklub	Fotorama	628
Odsherred Børne- og Ungdomsfilmklub	Vig Bio	1220
Børnebif	Vordingborg, Biografcafeen	354
I alt:		52.560

DVD-klubber - Sæson 2011-2012

Klubnavn	Spillested	Medlemmer
Din Filmklub	Amager, Bibliotekshuset	50
4-forestillingen	Billund Centret	189
Kulhuse Filmklub	Kulhuse Kultur- og Medborgerhus	49
HODJA - Sydhavnen	København, Ørkenfortet	8
Filmklubben Lolland	Maribo, Kulturværket	95
Nivå Børnefilmklub	Nivå, Teaterhuset	111
Dagmar Bios Biografklub	Sdr. Felding, Dagmar Bio	179
Skive Børnefilmklub	Skive, Seminariet	183
Tistrup Filmklub	Tistrup, Janusbygningen	20
Valby Kinos Børnefilmklub	Valby Kulturhus	35
SIF	Ulstrup, Vellev Skole	25
Nørreå Støtteforenings Filmklub	Nørreå Skolen	(Ny klub)
Bispens Børnebio	Haderslev Bibliotek	30
Børnebibliotekets Filmklub	Vejen Bibliotek	50
Varde Bibliotek	Varde Bibliotek	40
Sæby Bio	Sæby Kulturhus	100
I alt:		1.164

Kilde: DaBUF

BILAG: 50 mest bookedede film - Sæson 2011-2012

Titel	Antal bookinger	Antal tilskuere
To på flugt	37	18026
Grusomme mig	35	16389
Nanny McPhee med nye tryllerier	34	21339
Den kæmpestore bjørn (DK)	24	10709
Kidnappet (DK)	24	5901
Max Pinlig 2 (DK)	24	8166
Megamind	24	8173
Toy Story 3	24	12788
Sådan træner du din drage	23	7788
Prince of Persia	22	3409
Shrek den lykkelige	19	6203
Narnia Morgenvanderens rejse	18	3387
Rango	13	3649
Twilight - Eclipse	13	1929
Ingen forbindelse	12	1308
Karate Kid	12	1607
Rød som himlen	12	2315
Fantastic Mr. Fox	11	1662
Orla Frøsnapper (DK)	11	3966
Bølle Bob - Alle tiders helt (DK)	10	2705
Rio	10	9775
Dragejægerne	9	2121
Karla og Jonas (DK)	9	1126
Olsenbanden på de bonede gulve (DK)	9	3179
Tiger og Tatoveringer	9	1393
Cars 2	8	3049
Marmaduke	8	2074
Ørnejægerens søn (DK)	8	1338
Alle for en (DK)	7	1117
Arthur og de to verdener	7	7258
Easy A	7	1269
Sammys Store Eventyr	7	1417
Min bedste fjende (DK)	6	1034
Frit fald (DK)	5	597
Gullivers rejse	5	589
Yogi Bear	5	2087
Cykelmyggen og Dansemyggen (DK)	4	1066
Der var engang en dreng (DK)	4	559

Far til fire på japansk (DK)	4	4479
Flyvende Farmor (DK)	4	3156
Grislings store eventyr	4	1014
Hangover 2 Tømmermænd i Thailand	4	341
Krummerne 4 - Så er det jul igen (DK)	4	1945
Min søsters børn vælter Nordjylland (DK)	4	6716
Peddersen og Findus-Nissemaskinen (DK)	4	926
Smølferne	4	2231
Snemanden	4	749
Alvin og de frække jordegern 2	3	638
Cirkeline og Verdens mindste Superhelt (DK)	3	777
Coraline	3	465

Kilde: DaBUF

BILAG: Links til inspiration

Filmfestivaler

BUSTER www.buster.dk

CPH DOX www.cphdox.dk

CPH PIX www.cphpix.dk

Odense Internationale Filmfestival www.filmfestival.dk

Salaam www.salaam.dk

Filmværksteder

Animationshuset (København) www.animationshuset.dk

Animationsværkstedet (Viborg) www.animwork.dk

Filmfabrikken (Stege) www.filmfabrikken.dk

Filmlinjen (digitalt værksted) www.filmlinjen.dk

FILM-X (København) www.dfi.dk/Filmhuset/FILM-X.aspx

Lommefilm (København og Århus) www.lommefilm.dk

Odense Filmværksted www.ofilm.dk

Station Next (Hvidovre) www.station-next.dk

Ung Animation (København) www.billedskolen.kk.dk/aktiviteter/?aktivitet=51

Organisationer og institutioner

Børn, Kunst og Billeder www.bornkunstogbilleder.dk

Børnekulturens Netværk www.boernekultur.dk

Dansk Ungdoms Fællesråd www.duf.dk

DATS - Landsforeningen for dramatisk virksomhed www.dats.dk

Det Danske Filminstitut www.dfi.dk

Kulturministeriet www.kum.dk

Landsforeningen Bifrost (rollespil m.v.) www.landsforeningenbifrost.dk

Medierådet for Børn og Unge www.dfi.dk/Boern_og_unge/Medieraadet.aspx
 Ministeriet for Børn og Undervisning www.uvm.dk og
www.uvm.dk/Service/Publikationer/Publikationer/Folkeskolen/2009/Faelles-Maal-2009-Filmkundskab/Formaal-for-faget-filmkundskab (Fælles Mål for filmkundskab)
 Musik og Ungdom www.musik-ungdom.dk
 Salaam Film & Dialog www.salaam.dk

Projekter

Børnekulturportalen (netportal) www.boernogkultur.dk
 KulturCrew (flere steder) www.teatercentrum.dk/kulturcrew_elever_som_arrangoerer.asp
 Station 10 (Aalborg) www.station10.dk
 SUB-film (Århus) www.lommefilm.dk/kanaler/aktuelle-kanaler/sub-film
 Sub Media (Hørsholm) www.submedia.dk

Statistik om børn, unge og medier

Danmarks Statistik (film og medier) www.statistikbanken.dk/18
 Børnekulturens Netværk (børn og unges kultur- og fritidsvaner) www.boernekultur.dk/om-boernekulturens-netvaerk/publikationer/tal-om-boernekultur/
 Medierådet for Børn og Unge (børn, unge og medier)
www.dfi.dk/Boern_og_unge/Medieraadet/Internet-og-mobil/Viden-og-Publikationer.aspx
 Det Danske Filminstitut (børn, unge og film) www.dfi.dk/FaktaOmFilm/Tal-og-statistik.aspx og
www.dfi.dk/nyheder/nyhederfradfi/2010/film-er-bedst-siger-boern-og-unge.aspx

DaBUF – nu og i fremtiden

Af Jan Helmer-Petersen Consult

April 2012

Udgivet af Landsforeningen Danske Børne- og Ungdomsfilmklubber
 med tilskud fra Det Danske Filminstitut.

© Danske Børne- og Ungdomsfilmklubber, København 2012

Der kan frit citeres fra rapporten med tydelig kildeangivelse.

Tryk: Trundholm Tryk, Vig

Distribution: DaBUF

